

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag om nationell informationsstruktur och nationellt fackspråk

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Socialstyrelsen att under 2013 fortsätta arbetet med den nationella informationsstrukturen och det nationella fackspråket för hälso- och sjukvård och socialtjänst. Uppdraget är en fortsättning på och utveckling av regeringsuppdraget den 16 maj 2012 (dnr S2007/4754/FS). Uppdraget under 2013 har samma inriktning som föregående års uppdrag, dvs. Socialstyrelsen ska vidareutveckla och kvalitetssäkra den nationella informationsstrukturen så att den stödjer och leder till målen om en strukturerad och ändamålsenlig dokumentation i hälso- och sjukvård och socialtjänst. Socialstyrelsen ska särskilt under 2013:

- slutligt föra över produkter hos arkitekturledningen hos Center för eHälsa i samverkan (CeHis) som myndigheten och CeHis kommit överens om,
- intensivt arbeta med att möjliggöra och stödja införande av nationell informationsstruktur och nationellt fackspråk i hälso- och sjukvård och socialtjänst genom att ta fram och sprida metoder, regler, utbildningsmaterial m.m.,
- tillsammans med huvudmännen ta fram en plan för dels långsiktig förvaltning och finansiering av Laboratoriemedicinska koder (NPU), dels samordning mot andra befintliga terminologier som en del av nationellt fackspråk,
- färdigställa och testa en nyutvecklad klassifikation av socialtjänstens insatser,
- följa upp, synliggöra och kommunicera genomförandet av 2012 års beslutade försöksverksamheter för användning av nationell informationsstruktur och nationellt fackspråk,
- stödja utvecklingen av dokumentations- och utredningsmodeller inom socialtjänsten som t.ex. Barns Behov i Centrum (BBIC), och

Sveriges Kommuner och Landstings arbete för att underlätta systematisk uppföljning inom socialtjänstens olika delverksamheter genom att visa hur de kan utformas i enlighet med den nationella informationsstrukturen och nationellt fackspråk samt

- se över behoven av och villkoren för en nationell struktur för varningsinformation beträffande läkemedel.

Socialstyrelsen får för detta ändamål använda 35 500 000 kronor under 2013. Av dessa medel är 11 500 000 kronor avsatta under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 14 Patientsäkerhet, 6 500 000 kronor under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 18 God vård och folkhälsa samt 17 500 000 kronor utgiftsområde 9, anslaget 4:7 Bidrag till utveckling av socialt arbete, anslagsposten 5 Övriga utvecklingsmedel under budgetåret 2013. Medlen utbetalas engångsvis av Kammarkollegiet efter rekvisition. Rekvisitionen ska ske senast den 1 december 2013. Medel som inte förbrukats under 2013 ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 28 februari 2014. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning lämnas till Kammarkollegiet. Rekvisition och redovisningar ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Socialstyrelsen ska under arbetet med uppdraget ha fortlöpande kontakter med Regeringskansliet (Socialdepartementet). Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 31 december 2013. I redovisningen ska Socialstyrelsen göra en bedömning av tillståndet beträffande införande av nationell informationsstruktur och nationellt fackspråk inom hälso- och sjukvårdens respektive socialtjänstens olika delverksamheter. Socialstyrelsen ska även göra en bedömning av tillståndet beträffande övriga delar av detta uppdrag. Slutligen ska det framgå av redovisningen hur Socialstyrelsen har använt de statliga medlen. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

Regeringen vill att dokumentationen inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten ska vara ändamålsenlig och strukturerad. Detta utgör också ett särskilt insatsområde i Nationell eHälsa – strategin för tillgänglig och säker information inom vård och omsorg. Socialstyrelsen har sedan 2007 haft i uppdrag att skapa förutsättningar för en ändamålsenlig och strukturerad dokumentation inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten. I juni 2011 fick Socialstyrelsen även uppdraget att ta ett nationellt samordningsansvar för frågorna. I uppdraget ingår att underlätta för vårdgivare och utförare att införa och använda en nationell informations och ett nationellt fackspråk.

För att information som produceras i hälso- och sjukvård och socialtjänst ska vara ändamålsenlig, sökbar och möjlig att återanvända måste

dokumentationen bygga på en gemensam informationsstruktur och göras med en enhetlig terminologi, dvs. ett nationellt fackspråk. Socialstyrelsen ansvarar på regeringens uppdrag för att samordna och förvalta insatsområdet kring informationsstruktur. Huvudmännen för hälso- och sjukvård och socialtjänst ansvarar för att införa metoderna och produkterna.

Mot bakgrund av den pågående omstrukturering av myndigheter och bolag under Socialdepartementet – se bl.a. propositionen Ny myndighet för hälso- och vårdinfrastruktur (prop. 2012/13:128) – så ser regeringen det som mest ändamålsenligt att Socialstyrelsen även under 2013 fortsatt ska ansvara för arbetet med nationell informationsstruktur och nationellt fackspråket.

Utveckling av struktur på och innehåll i informationen i kvalitetsregistren sker inom ramen för en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Landsting (dnr S2011/8471/FS). Regeringen anser att nationellt fackspråk och nationell informationsstruktur är viktiga komponenter i detta arbete.

E-delegationen (N Fi 2009:01) har genom tilläggsdirektiv fått i uppdrag att göra en behovsinventering som ett första steg på väg mot en ökad standardisering för att möjliggöra informationsöverföring mellan it-stöd och system inom socialtjänst och hälso- och sjukvård (dir. 2013:40). I enlighet med direktivet ska Socialstyrelsen i samverkan med övriga aktörer bistå kommittén.

Det pågår även arbete med nationell informationsstruktur och nationellt fackspråk inom ramen för regeringsuppdraget Mest sjuka äldre (dnr S2012/2022/FST). Inom ramen för detta kommer Socialstyrelsen bl.a. att färdigställa den övergripande informationsstrukturen för socialtjänsten, med verksamhetsbeskrivningar bestående av process- och arbetsflödesmodell, begreppsmodell och informationsmodell. Socialstyrelsen arbetar med att revidera Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2006:5) Dokumentation vid handläggning av ärenden och genomförande av insatser enligt SoL, LVU, LVM och LSS, det vill säga hela socialtjänsten. I detta arbete uppdateras den kompletterande handboken om handläggning och dokumentation inom socialtjänsten. Uppdateringen planeras baseras på en översyn av området. Detta är ett steg i arbetet med att utarbeta former för normering av nationell informationsstruktur och nationellt fackspråk inom socialtjänsten. Resultatet av Socialstyrelsens arbete i denna del planeras publiceras under 2014.

Skälen för regeringens beslut

Socialstyrelsen ska efter överenskommelse med Sveriges Kommuner och Landsting ta över ansvaret för de produkter inom ramen för gemensam

informationsstruktur som Center för eHälsa i samverkan (CeHis) i dag ansvarar för och som myndigheten och CeHis identifierat som värdefulla att förvalta. Detta ska ske i enlighet med den lägesrapport som lämnades till regeringen i december 2012 (dnr S2007/4754/FS). Socialstyrelsen ska även, efter samråd med CeHis och Sveriges Kommuner och Landsting, besluta om användning och förvaltning av dessa produkter.

Det är angeläget att Socialstyrelsen tar fram regler, utbildningsmaterial och annat stöd som bidrar till att kunskap om en gemensam informationsstruktur och nationellt fackspråk och nyttan med att använda denna tydliggörs. Därför ska myndigheten intensifiera arbetet med att ta fram och sprida detta stöd.

Det finns ett utpekat behov av att säkerställa förvaltning och fortsatt utveckling av Laboratoriemedicinska koder (NPU) samt samordning mot andra befintliga terminologier. I dagsläget finansieras och förvaltas NPU av huvudmännen men det finns ett behov av att se över möjligheten att förvalta koderna som en del av nationellt fackspråk. Med anledning av detta ska Socialstyrelsen tillsammans med huvudmännen se över om NPU bör inkluderas i förvaltningen av det nationella fackspråket. Kostnaderna för detta ska redovisas samt förslag på hur dessa ska finansieras.

Regeringen vill se en ändamålsenlig och strukturerad dokumentation inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten och Socialstyrelsen har ett uppdrag att samordna och förvalta insatsområdet kring informationsstruktur. Ett specifikt mål för här föreliggande uppdrag är att under 2013, utifrån nu rådande förutsättningar, ge delar av socialtjänstens verksamheter ett praktiskt användbart stöd i att införa en ändamålsenlig och strukturerad dokumentation. Arbetet ska bedrivas i samråd med Sveriges Kommuner och Landsting, Vårdföretagarna, Famna och andra aktörer som Socialstyrelsen finner lämpliga.

Socialstyrelsen ska färdigställa och testa en nyutvecklad klassifikation av socialtjänstens insatser under 2013. Syftet är att tillhandahålla ett nationellt kodverk för uppföljning och statistik, exempelvis för uppföljning av resultat av insatser i förhållande till behov inom äldreomsorgen och nationell statistik för insatser inom socialtjänsten. Målet är att klassifikationen ska kunna tas i bruk 2014. Utgångspunkten ska vara de lagstadgade dokumentationskraven och myndigheten ska ge verksamheterna stöd i deras arbete kring informationsfrågorna.

Socialstyrelsen ska medverka i Sveriges Kommuner och Landstings arbete med regionala utvecklingsledare inom området, för att ge stöd till utveckling av dokumentations- och utredningsmodeller som underlättar systematisk uppföljning i den sociala barn- och ungdomsvården. Socialstyrelsen ska stödja utvecklingen av dokumentations- och utredningsmodeller som t.ex. BBIC (Barns Behov i Centrum), och Sveriges

Kommuner och Landstings arbete för att underlätta systematisk uppföljning inom socialtjänstens olika delverksamheter. Syftet är att dokumentations- och utredningsmodeller ska utformas i enlighet med den nationella informationsstrukturen och med enhetliga termer och begrepp.

Inom ramen för arbetet med styrgruppen för it och läkemedel (dnr S2011/5826/FS) har frågan om varningsinformation lyfts som en viktig aspekt då den ger ordnatören tillgång till relevant varningsinformation, t.ex. information om vilka läkemedelssubstanser en patient inte tål. Parterna och representanterna i styrgruppen identifierade ett behov av att skapa en nationell struktur för att registrera varningsinformation. Socialstyrelsen får av denna anledning i uppdrag se över om det finns ett behov och om det är samhällsekonomiskt motiverat med en sådan varningsinformationsstruktur samt om det bedöms som motiverat att ta fram förslag på fortsatt arbete med en sådan struktur. Ansvaret för skapa och möjliggöra tillämpning ligger på huvudmännen.

På regeringens vägnar

Göran Hägglund

Henrik Moberg

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Finansdepartementet/SMS
Regeringskansliets förvaltningsavdelning
Socialutskottet
Datainspektionen
Kammarkollegiet
Läkemedelsverket
Statskontoret
Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket
Vinnova
Apotekens Service Aktieföretag
Sveriges Kommuner och Landsting
Swedish Standards Institute (SIS)
Terminologcentrum (TNC)
Swedish Medtech
E-delegationen (N Fi 2009:01)

Under hand

Socialdepartementet/SAM (Erika Borgny)